

DEKLARACIJA RELIGIJA O ZAJEDNIČKOJ LJUDSKOSTI
Potpisana i proglašena na St. Andrews Universityju,
Škotska, 23. rujna 2016.

Napomena prevoditelja o nastanku i svrsi Deklaracije

Profesori i studenti Univerziteta Sv. Andrije u Škotskoj otvorili su u rujnu 2015. godinu međuvjerskog dijaloga kao odgovor nasilju u ime religije. Svečanosti otvaranja prisustvovao je Dalai Lama a indijski profesor povijesti Arun Gandhi, praunuk Mahatme Gandhija, održao je prigodno predavanje. Ova posebna godina na St. Andrewsu završila je u rujnu 2016. trodnevnom konferencijom na temu „Znanost, tekstovi i služenje: prema dijalogu kršćana, hindusa i budista“. Tekst deklaracije sastavio je profesor i direktor Centra za proučavanje religije i politike na St. Andrewsu Mario Aguillar. Uz čelnike Univerziteta Sv. Andrije Deklaraciju su potpisali predstavnici religija koje javno djeluju u Ujedinjenom Kraljevstvu, neki predstavnici budizma i hinduizma iz Azije te neki diplomirani nastavnici koji su tu završili studij, a sada se bave međuvjerskim dijalogom i suradnjom. Delegacija potpisnika 23. rujna 2016. sastojala se od 130 članova iz 19 zemalja. Deklaracija je namijenjena radu s učenicima osnovnih i srednjih škola te lokalnim vjerskim skupinama na molitvi i pastoralnim skupovima. Profesor Aguillar predstavio je Deklaraciju pred potpisivanje: „Ovo je veličanstvena prigoda u kojoj skupina vjerskih poglavara, članova vjerskih zajednica i mladih proglašava mogućnost zajedničke ljudskosti (*shared humanity*). Oni izjavljuju da religija nije problem društvu nego rješenje za izoliranje onih koji su radikalizirani i ne pridonose suradnji unutar društva kakva se očekuje od vjerskih zajednica.“ Sve to dostupno je uz natuknicu „Declaration on a shared humanity“ na internetu.

Prema članku Wikipedije „Religion in the United Kingdom“ (uvid 8. 11. 2016.) Ujedinjeno Kraljevstvo ima 63 milijuna stanovnika, od kojih su 59% kršćani različitih konfesija (katolika 8%); muslimana ima oko 3 milijuna, Židova oko 270.000, hindusa 835.000, sika 432.000, budista 261.000, „ostalih“ 262.000, onih koji se na popisu stanovništva 2011. nisu izjasnili o svojoj religiji 20 milijuna.

1. Izjavljujemo da su sva ljudska bića rođena jednaka te da imaju zajedničke nade, težnje, dostignuća, patnje i snove u vremenu zajedničkog putovanja kao ljudska bića.
2. Izjavljujemo da ljudska bića mogu slobodno odabrati put kroz život u okviru pravâ i obvezâ koje svi imamo te pridonositi zajedničkom dobru čovječanstva.
3. Izražavamo poštovanje i dobru volju prema svim religijskim tradicijama koje podupiru mirnu, zajedničku suradnju i čestitost.
4. Zajednički nam je hod prema Apsolutnom i kao takvi priznajemo različnost putova, tekstova i tradicija koje kanimo poštovati te nastojati da ih i drugi poštuju.
5. „Želim biti uvijek obilna riznica osjećajnim bićima, siromašnima i zapostavljenima te im biti na dohvat kao drukčiji izvor (*varied source*) svega što bi im moglo zatrebati“ (*The Way of the Bodhisattwa* III, 10).
6. „OM. Ova vječna Riječ je sve – što je bilo, što jest i što će biti – i što je iznad u vječnosti. Sve je OM“ (*Mandukya Upanishad*).
7. Blagoslovljeno je doba u kojem se sjećam Tebe, blagoslovljeno je djelo učinjeno za Tebe, blagoslovljeno je srce u kojem prebivaš Ti, Bože, koji sve darivaš, moj Bože! Ti si sveopći Otac svih nas. Ti prebivaš duboko u svima i u svakom srcu. Svi dobivaju udio u Tvojoj Milosti (*Sri Guru Granth Sahib*, str. 97).
8. *Šema Jisrael, Adoani Elohenu, Adonai ehad – baruk šem kevod malkuto l’olam va ‘ed* (Pnz 6,4-9).
9. U ime Boga milostivog, milosrdnog; neka bude hvaljen Bog, gospodar svjetova, veoma milostivi, veoma milosrdni (*Kur’an*, Fatiha).
10. „Oče, neka svi budu jedno, kao što si ti u meni i ja u tebi neka i oni budu u nama, da svijet uzvjeruje da si me ti poslao“ (Iv 17,21).
11. Izjavljujemo da kao braća i sestre možemo stavljati na raspolaganje svim ljudskim bićima (*share with all human beings*) svoju radost, mir i sreću dnevnom molitvom i meditacijom.

(S engleskog preveo dr. sc. Mato Zovkić, profesor emeritus, KBF Sarajevo)